

Бджільництво - діло непросте. Але перспективне?

До Дня пасічника

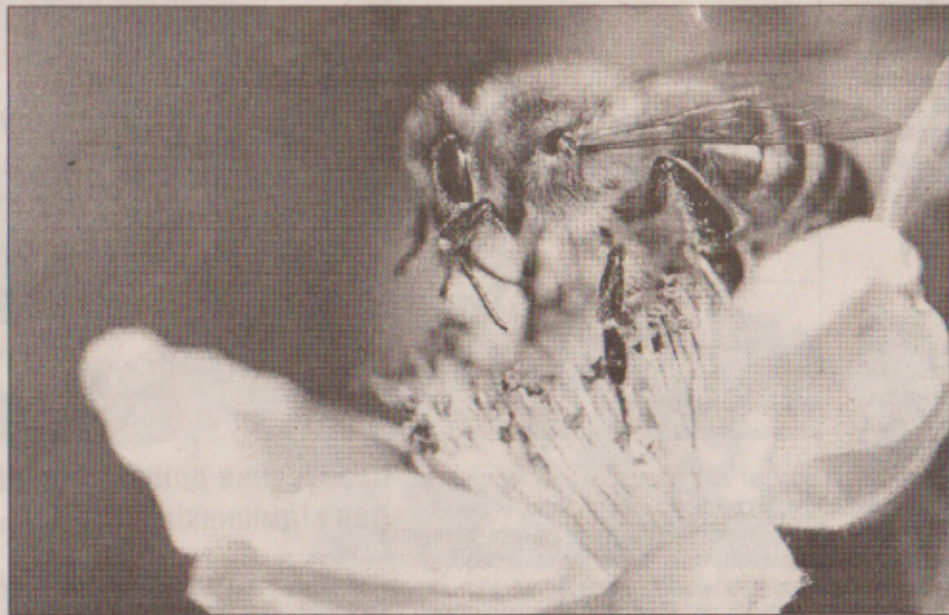
Професійне свято День пасічника в нашій країні було встановлене Указом Президента України у 1997 році, відтоді відзначають його щороку 19 серпня. Цього дня влаштовують медові ярмарки і різноманітні заходи на вшанування праці бджолярів. Організують такі святкування й на Рівненщині, адже в нашій області зареєстровано близько 500 господарств, які займаються бджільництвом, є місцини, де навіть зберігся ще такий давній вид цієї справи, як бортництво. А для шанувальників пізнавальних мандрівок є спеціальний еколого-туристичний маршрут «Медове коло».

Бджільництво має давню історію. Заняття це не тільки копіткий труд, а й справжнє мистецтво. Бо без любові до справи і до Божої комахи, як заслужено називають бджілку, тут ніяк. Доброму пасічнику вкрай потрібні ще й терпіння, багато вмінь і фахових знань. Бо в кожному вулику, в кожній бджолиній сім'ї усе влаштовано тонко і мудро. Тож якщо прагнеш мати з пасіки певну віддачу, не кажу - зиск, треба на цей устрій зважати, відчувати своїх бджілок, зуміти віднайти до них підхід.

З часом у галузі бджільництва багато чого змінилось: самі вулики й інше приладдя, підходи до підгодівлі комах і боротьби з шкідниками, облаштування пасік тощо. Сучасна пасіка може бути навіть доволі прибутковим підприємством

за рік виробляється близько 100 тонн цього продукту, тобто 6 % від світового об'єму. Наша держава входить до десятки найбільших експортерів меду, як і Китай, Нова Зеландія, Аргентина, Німеччина, Бразилія, Іспанія, Мексика, Угорщина та Бельгія. І хоча мед українського виробництва на світовому ринку вирізняється відносно нижчою ціною, від експорту цього продукту Україна отримує мільйони доларів.

Мед, прополіс, віск, бджолина отрута маточне молочко - ці та інші продукти бджільництва надзвичайно корисні, адже відомі своїми лікувальними властивостями, їх використовують як сировину у парфумерно-косметичній, фармацевтичній, кондитерській, навіть авіаційній промисловості. До прикладу,

рення, його застосовують для активації обміну речовин, лікування низки хвороб серця, а ще - для виготовлення таких косметичних засобів, як креми.

Цінним продуктом бджільництва є віск. Саме його використовують в авіаційній промисловості для виготовлення просочувальних і покривних засобів. В металургії віск застосовують для перевірки форм при чавунних виливках, в оптично-

не допомогти йому у відновленні здоров'я.

Ну а прополіс в альтернативній медицині - точно легендарний продукт. Між тим, його застосовують і у ветеринарії, зокрема як зовнішній засіб проти екземи й низки інших хвороб братів наших менших.

Крім того, бджілки не дарма Божими комашками зветься. Адже, мало, що це - невтомні трудівниці й поставальниці солодкої смакоти

чають так званий «синдром руйнування бджолиних колоній (сімей)». На превеликий жаль, Україна теж у цьому сумному тренді. За словами бджолярів, у нас до загибелі бджіл призводять різні фактори, а здебільшого їх сукупність. Це і вірусні інфекції, і кліщ вароа, і зміна клімату, і те, як і чим аграрії обробляють поля. Незважаючи, що пестициди, по суті - палиця з двома кінцями: у боротьбі зі шкідниками

змоги пасічникам убезпечити бджіл, на це аграріям варто зважати. Вже тому, що коли вчиняють такі дії, то певною мірою завдають шкоди й своєму господарству. І, коли зачепити не матеріальне, то - власному сумлінню. Бо досвідчені пасічники стверджують, що бджоли вміють «плакати», вони якимось усвідомлюють, що їхня сім'я вимирає, і дають про це знати своїм відмінням від звичного гудінням. Причому, кажуть, матка гине останньою, вона мусить триматися, поки живе хоч частинка її сім'ї. Не шкода?..

Та в переддень свята усіх пасічників ще трошки зосередимось на позитиві. Адже в цілому для України бджільництво наразі - галузь важлива, бо вносить чималу лепту в розвиток економіки, опосередковано сприяє збереженню здоров'я наших громадян. Пасічники кажуть, що бджільництво - це хороша й цікава справа, якою варто активніше зацікавлювати молодь. А що в нашій країні є чимало досвідчених у пасічництві фахівців, наявні заклади освіти, в яких готують професійних бджолярів - бакалаврів і магістрів, то сподіваємось, є у па-

...на її базі можна заснувати цілу клініку з апітерапії. В Україні виходять періодичні видання для бджолярів, випускають науково-популярну літературу. Наші пасічники гуртуються в професійні об'єднання, організовують з'їзди, співпрацюють, обмінюються досвідом з бджолярами з інших країн.

Для когось пасічництво - хобі і релакс, для когось - спосіб заробітку, а для когось це справа всього життя. Тут по-різному. Але ніхто не заперечить, що пасіка це, насамперед, мед. Чи кілька слоїчків з одного-двох вуликів, чи кілька тонн з солідного бджологосподарства.

Загалом, як повідомляли вітчизняні ЗМІ, позаторік наша країна була на п'ятому місці у світі за обсягами виробництва меду та лідером у цьому в Європі. В Україні

мед, окрім інвертованого цукру, містить близько 50 інших речовин - різноманітні органічні і мінеральні солі, кислоти, ароматичні речовини, ферменти. Продукт сприяє швидкому відновленню сил, покращенню обміну речовин, має властивість стримувати ріст бактерій, а тому його часто застосовують як зовнішній засіб для загоєння ранок, наривів. Також мед корисний при захворюваннях, пов'язаних з виснаженням, значною крововтратою, серцевою слабкістю. У кондитерській промисловості мед використовують при виготовленні цукерок, пряників та інших виробів. А хто ж не смакував домашньою випічкою, одним зі складників якої є цей натуральний солодкий продукт?

Відомо, що маточне молочко стимулює кровотво-

му виробництві - для гравіювання скла і виготовлення полірувальних мастик. Модниці залюбки користуються губною помадою й кремами, одним з компонентів яких є віск. Садівники ж готують з нього особливий вар, який використовують у прищеплюванні дерев.

Широко відома й корисність бджолоїної отрути. На її основі фармацевти готують мазі, помічні при болях у суглобах, ревматизмі. В апітерапії бджолоїну отруту застосовують у «чистому» вигляді. Але дозволено проводити лікування таким способом тільки знаючим, досвідченим апітерпевтам і за обов'язкової умови: наявності результатів зроблених раніше алергопроб. Бо ж самолікування, як і процедури, виконані не фахівцем, можуть зашкодити пацієнту, а

та он скількох корисних продуктів, саме вони, малесенькі і золотаві, щороку надають людству безцінну допомогу - запилюють рослини, переносять пилок з квітки на квітку. Тобто, не побоюєсь цього сказати, виступають своєрідним гарантом врожаїв у садах, на городах і полях, ладу в природних екосистемах, а в такий спосіб забезпечують нас усіх від голоду і ряду дуже неприємних катаклізмів, забезпечують агровиробникам прибутки. Тому і дійсно - Божі, варті того, щоб їх оберігали.

От тільки більшість людей у сучасному світі про це якось не замислюється. Навпаки, з розвитком технологій і прогресу, ми завдаємо бджолам, а виходить - самі собі, колосальної шкоди. Як зазначають фахівці, в останні десятиліття у світі відмі-

допомагають, але бджолам шкодять - ті масово гинуть. Особливо, якщо застосовують не дозволені засоби, а такі факти в Україні теж є.

Непоодинокі й випадки, коли агропідприємства попередньо не інформують власників бджологосподарств про те, що планують обробку полів. Хоча, згідно з чинним законодавством, повинні повідомляти пасічникам у радіусі 10 км від своїх угідь не пізніше, ніж за три доби до обробки про дату її проведення, препарат, який застосовуватимуть, ступінь та строк дії його токсичності. Розміщувати цю інформацію вони мають у ЗМІ. А розприскувати пестициди лише у вечірні та ранкові години (якщо надворі холодно й хмарно, це можна робити вдень).

Не повідомили - не дали

...сподіватимемося, а у пасічництві й хороша перспектива.

Щодо святкування, то вже цієї неділі, 18 серпня, краєни зберуться на мистецьке свято «Медові гостини» у Млинові. На кожного з гостей там чекатимуть смачні частування, цікаві виставки від народних умільців, концерт. Відбудеться там і виставка-продаж продукції від медоварів з Рівненщини та Волині. Відвідати захід запрошують усіх охочих.

Професійне свято пасічників попереду, тож нині маємо чудову нагоду побажати усім, хто присвячує свій час і сили догляду за невтомними Божими комахами, щоб на їхніх пасіках рої плодилися, бджілки добре трудилися, у долях добро велося.

Ольга ЯКУБЧИК.
Фото ілюстративне, з мережі «Інтернет».